

miejscowościach ustępy powinny być urządzone w sposób, zabezpieczający grunt od zanieczyszczeń odchodami, a powietrze od wyciewów.

§ 10. Służba hoteli, pokoi umeblowanych i pensjonatów powinna być czysto ubrana i posiadać na dyżury oddzielne, suche, odpowiednio obszerne i widne pomieszczenia.

Osoby pracujące w kuchni, powinny być poza-tem ubrane w czyste fartuchy białe z napierśnikami, na głowie zaś mieć czyste białe czapki i stale dbać o czystość rąk.

Osoby, dotknięte chorobami zakaźnymi lub łatwo udzielającymi się, lub też chorobami skóry, połączo-nymi z uszkodzeniami jej całości, jak również otwartą gruźlicą płuc, nie mogą pełnić obowiązków służby w wymienionych zakładach.

§ 11. Pokoje dla służby, mieszkającej przy za-kładzie, winny być urządzone w myśl § 3 niniejszego rozporządzenia. Każda osoba powinna posiadać osobne łóżko.

§ 12. Bielizna zakładowa powinna być czysta, utrzymywana w całości i często zmieniana. Każdy przybywający gość powinien otrzymać czystą (świeżo upraną) bieliznę pościelową, względnie stołową. W zakładzie powinien być stały zapas czystej bie-lizny pościelowej, conajmniej na dwie zmiany.

Bielizna pościelowa i stołowa czysta jakoteż brudna powinna być przechowywana oddzielnie w spe-cjalnie na ten cel przeznaczonych pomieszczeniach.

§ 13. Wszystkie pomieszczenia i urządzenia w hotelach, pokojach umeblowanych i pensjonatach, należy utrzymywać we wzorowym porządku i czysto-ści. Do przestrzegania tego jest obowiązany właściciel zakładu lub jego dzierżawca.

Do obowiązków właściciela zakładu względnie dzierżawcy należy również:

- 1) bezzwłocznie zawiadomić władze sanitarne o każdym wypadku choroby zakaźnej, który zajdzie w zakładzie,
- 2) nie zezwalać pod żadnym pozorem na doko-nywanie złożonych zabiegów chirurgicznych,
- 3) nie dopuszczać, ażeby w zakładzie uprawiano nierząd,
- 4) baczyć, aby wietrzenie i trzepanie pościeli, garderoby, dywanów, mebli i t. p. odbywało się wyłącznie na podwórzu i nie zakłócało spokoju lokatorom,

§ 14. We wszystkich pokojach, korytarzach i kuchniach powinny stać na miejscach widocznych napełnione wodą spluwaczki, dające się łatwo oczyścić i odkazić.

§ 15. Pojazdy, służące do przewożenia gości, powinny być tak urządzone, żeby mogły być z łatwością oczyszczone lub odkażane.

§ 16. Wszystkie nowootwierane hotele, pokoje umeblowane i pensjonaty muszą bezwzględnie odpo-wiadać niniejszym przepisom.

Hotele, pokoje umeblowane i pensjonaty już istniejące powinny w ciągu pół roku od dnia ogło-szenia niniejszego rozporządzenia przystosować swe

urządzenia do zawartych w niem przepisów; w razie przeciwnym ulegną one zamknięciu aż do czasu upo-rządkowania. W drodze wyjątku może władza admi-nistracyjna II instancji zezwolić na dalsze istnienie zakładu, posiadającego drobne usterki, o ile zakład ten naogół odpowiada wymaganiom niniejszego roz-porządzenia.

§ 17. Rozporządzenie niniejsze powinno być wywieszone na widocznym miejscu w pomieszcze-niach ogólnych i w każdym numerze hotelu, poko-jów umeblowanych lub pensjonatu.

§ 18. Nadzór nad wykonaniem niniejszych prze-pisów sprawują władze administracyjne I instancji przy współudziale władz komunalnych.

§ 19. Właściciele hoteli, pokojów umeblowa-nych i pensjonatów, względnie dzierżawcy winni prze-kroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia, ule-gną karze w myśl art. 25 ustawy z dn. 25 lipca 1919 r. (Dz. U. R. P. № 67 poz. 402).

§ 20. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w ży-cie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na przeciąg dwóch lat na obszarze byłych zaborów rosyjskiego i austriackiego.

Kierownik Ministerstwa

Zdrowia Publicznego:

Chodźko

Minister Spraw Wewnętrznych:

St. Downarowicz

79.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicz- nego i Ministra Rolnictwa i Dóbr Pań- stwowych

z dnia 30 stycznia 1922 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w przedmiocie zwalczania wście-
klizny u ludzi i zwierząt.

Na podstawie art. 11 p. 4 ustawy z dnia 25 lip-
ca 1919 r. w przedmiocie zwalczania chorób zakaź-
nych oraz innych chorób występujących nagminnie
(Dz. U. R. P. № 67, poz. 402), art. 1126—1148, ro-
syjskiej ustawy lekarskiej (ros. Zb. Pr. tom. XIII,
wyd. 1905 r.), ustawy austriackiej z dn. 6 sierpnia
1909 r. w przedmiocie zapobiegania zaraźliwym cho-
robom odzwierzęcym i ich tępieniu (Dz. U. R. P.
№ 177) zarządza się co następuje:

§ 1. Psy i inne zwierzęta domowe wściekle lub podejrzone o wściekliznę powinny być przez właściciela lub ich dozorcę natychmiast zamknięte w miejscu zupełnie bezpiecznym aż do interwencji właściwej władzy administracyjnej I instancji, która powinna być natychmiast powiadomiona o każdym przypadku wymienionej choroby lub podejrzenia o nią. W razie niemożności schwywania lub przetrzy-

mania w zupełnie bezpiecznym zamknięciu psów lub kotów, zdradzających objawy wścieklizny, bez narażenia ludzi lub innych zwierząt na niebezpieczeństwo, zwierzęta wspomniane powinny być natychmiast zabite.

W razie pokąsania człowieka, każde zwierze domowe powinno być oddane natychmiast pod obserwację lekarza weterynaryjnego, aż do ustalenia rozpoznania.

§ 2. Przed interwencją państwowego lekarza weterynaryjnego lub w razie jego nieobecności, lekarza powiatowego, nie wolno u zwierząt chorych lub podejrzanych o wściekliznę wykonywać żadnych zabiegów leczniczych.

§ 3. W razie zabicia zwierzęcia podejrzanego o wściekliznę należy przesłać przez osobę pokąsaną lub umyślnego posłańca łeb zwierzęcia, odcięty wraz ze skórą, w odpowiednim opakowaniu do najbliższego zakładu badań rozpoznawczych.

§ 4. Zwierzęta, u których urzędownie stwierdzono wściekliznę, podlegają natychmiastowemu zabiciu. Zabiciu podlegają również psy i koty, pokąsane przez zwierzęta wściekłe.

§ 5. W razie urzędowego stwierdzenia wścieklizny u zwierząt, ustanawiają się 2 okręgi: a) okręg zarażony i b) okręg zagrożony.

Miejscowość, w której stwierdzono urzędownie wściekliznę, uważa się za okręg zarażony: w tym okręgu wszystkie wałęsające się psy i koty podlegają wybicciu. Wszystkie zaś miejscowości, leżące w promieniu 20 kilometrów od okręgu zarażonego, stanowią razem okręg zagrożony; w okręgu tym wszystkie psy powinny być na uwięzi prowadzone na linewkach i zaopatrzone, o ile możliwe, w kagańce. Wyjątek stanowią psy pasterskie, będące pod dozorem pastuchów lub myśliwskie w czasie polowania. Wałęsające się psy i koty, oraz psy, nie prowadzone na linewkach (smyczy) a nie zaopatrzone w kagańce, podlegają wybicciu. Władza administracji I instancji, w obrębie działania której zaszedł wypadek wścieklizny, ogłasza którą miejscowość należy uważać za okręg zarażony a które za zagrożony, wydając w tym przedmiocie obowiązujące zarządzenia. O ile okręg zagrożony znajduje się częściowo na terytorjum sąsiednich powiatów, władze administracyjne powiatu zarażonego, zawiadamiają o ogłoszonych zarządzeniach, w drodze najkrótszej, władze administracyjne tych powiatów, w których znajdują się miejscowości, należące do okręgu zagrożonego. Władze ostatnie powinny rozszerzyć wspomniane zarządzenie na miejscowości zagrożone, leżące w ich powiatach.

O wydanych rozporządzeniach zainteresowane władze administracyjne I instancji obowiązane są zawiadomić każdorazowo natychmiast władze przełożone II instancji.

§ 6. Zwłoki zwierząt podejrzanych, padłych lub dobitych z powodu wścieklizny, należy po dokonaniu sekcji i wyjęciu mózgu, usuwać w sposób nieszkodliwy natychmiast wraz z pociętą skórą.

§ 7. O każdym przypadku pokąsania, nawet przez zwierzę podejrzanego o wściekliznę, należy na-

tychmiast donieść odpowiedniej władzy administracyjnej I instancji, względnie najbliższemu lekarzowi powiatowemu. Osoby pokąsane powinny pozostawać pod obserwacją lekarza urzędowego aż do powzięcia podejrzenia lub stwierdzenia wścieklizny u zwierzęcia, stojącego pod obserwacją urzędowego lekarza weterynaryjnego, lub zabitego z powodu wścieklizny.

W razie najmniejszego podejrzenia o wściekliznę, powinien pokąsany być natychmiast odesłany do najbliższego instytutu pasteurowskiego na koszt gminy własnej celem poddania go szczepieniom przeciw wściekliznie.

§ 8. Chorzy na wściekliznę podlegają przymusowemu leczeniu w szpitalu; ich mieszkanie, wydzieliny, wydaliny i wszelkie używane przez nich przedmioty, podlegają, po udaniu się chorych do szpitala, odkażeniu.

§ 9. Osoba, pokąsana przez zwierzę wściekłe, udając się do najbliższego instytutu pasteurowskiego, powinna zaopatrzyć się w następujące dokumenty:

- a) Urzędowe poświadczenie wścieklizny u zwierzęcia, które ją pokąsało, na które równocześnie powinna być podana data pokąsania. W razie niemożności bezzwłocznego otrzymania takiego poświadczenia, może wystarczyć świadectwo lekarza urzędowego, potwierdzające, że ze względu na zdrowie pokąsanego konieczne jest jego natychmiastowe odesłanie go do najbliższego instytutu pasteurowskiego. Świadectwo takie musi być zaopatrzone w pieczęć urzędową oraz posiadać № dziennika podawczego. Badania i wydawanie świadectw dokonywa lekarz urzędowy bezpłatnie i bezzwłocznie.
- b) Dokument urzędowy, stwierdzający imię, nazwisko, wiek, stan, miejsce zamieszkania i przynależności osoby pokąsanej.
- c) Opis rany i udzielonej pierwszej pomocy (dokładnie wymienić, czy rana krwawiła i co z nią uprzednio zrobiono).
- d) Dokument urzędowy, stwierdzający imię, nazwisko, adres właściciela zwierzęcia i możliwość lub niemożliwość płacenia pokąsanemu odszkodowania.
- e) Dokładne wiadomości o zwierzęciu, które pokąsało udającego się do instytutu Pasteurowskiego (czy nie było przedtem pokąsane, przez kogo? i w jakim czasie? przed zachorowaniem na wściekliznę. Czy pogryzło również i inne zwierzęta? podać jakie, lub ludzi—podać ich liczbę wraz z dokładnym nazwiskiem i adresem).
- f) Dokładny opis objawów i przebiegu choroby u wspomnianego zwierzęcia.

§ 10. Osoby niezamożne, udając się same lub w towarzystwie do instytutu Pasteurowskiego, mają prawo według taryfy kolejowej (Dz. U. R. P. r. 1920, № 40, poz. 242) na zniżkową jazdę kolejami w III klasie do miejsca, w którym znajduje się najbliższy instytut pasteurowski i na powrót do domu dla siebie i osoby dozoruującej, jeżeli wykaże się urzędowym świadectwem ubóstwa, wystawionem przez gminę

zamieszkania i urzędowym świadectwem lekarza o konieczności natychmiastowego wyjazdu do wspomnianego instytutu na leczenie, które wydaje się bezpłatnie.

§ 11. Pokąsani przez zwierzęta wściekle pozostają po dokonaniu szczepienia przeciw wściekliznie cały rok pod obserwacją lekarza urzędowego.

§ 12. Każdy pokąsany przez jakiegokolwiek zwierzę powinien udać się natychmiast do najbliższego lekarza urzędowego celem poddania się leczeniu, które odbywa się bezpłatnie.

Lekarz leczący pokąsanego powinien wypytać chorego: jakie zwierzę go pokąsało i podać wszystkie dane otrzymane od chorego w najkrótszej drodze lekarzowi urzędowemu, który znowu wszystkie wiadomości otrzymane o zwierzęciu i miejscu pokąsania komunikuje bezzwłocznie urzędowemu lekarzowi weterynaryjnemu.

Tak samo każdy lekarz weterynaryjny, dowiedziawszy się o przypadku pokąsania ludzi przez zwierzę wściekle lub podejrzanego o wściekliznę, powinien uwiadomić o tem natychmiast właściwego lekarza urzędowego, przesyłając mu równocześnie wykaz imienny osób pokąsanych.

§ 13. Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej na obszarze b. zaborów rosyjskiego i austriackiego z dniem ogłoszenia. Jednocześnie tracą także obowiązującą moc wszystkie dotychczasowe przepisy lub rozporządzenia w tym przedmiocie wydane.

Kierownik Ministerstwa
Zdrowia Publicznego: *Chodźko*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

Minister Spraw Wewnętrznych:
St. Downarowicz

80.

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu

z dnia 27 stycznia 1922 r.

w przedmiocie wykonywania dozoru nad kotłami parowymi.

Na zasadzie art. 3 ustawy z dn. 31 maja 1921 r. o nadzorze nad kotłami parowymi (Dz. U. R. P. № 50, poz. 303) oraz art. 1 ustawy z dn. 6 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. № 108, poz. 786) zarządza się co następuje:

§ 1. Nadzór nad wszystkimi kotłami tak rządowymi jak i prywatnymi, z wyjątkiem kotłów podlegających nadzorowi Ministra Kolei Żelaznych oraz Ministra Spraw Wojskowych, sprawują władze administracyjne II instancji.

§ 2. Bezpośredni dozór nad wszystkimi kotłami, poddanymi w myśl § 1 nadzorowi władz admi-

nistracyjnych II Instancji przekazuje się w granicach województw:

- a) Białostockiego, Kieleckiego, Krakowskiego, Lubelskiego, Lwowskiego, Łódzkiego, Nowogródzkiego, Poleskiego, Stanisławowskiego, Tarnopolskiego, Warszawskiego, Wołyńskiego i m. st. Warszawy — stowarzyszeniu dozoru kotłów w Warszawie,
- b) Poznańskiego i Pomorskiego — stowarzyszeniu dozoru kotłów w Poznaniu.

§ 3. Właściciele kotłów, podpadających pod postanowienie § 2, powinni, o ile tego dotąd nie uczynili, zgłosić swoje kotły, z wyjątkiem kotłów rządowych, do wymienionych stowarzyszeń do dnia 31 marca 1922 r. niezależnie od tego, czy kotły są czynne, czy też nie, pod rygorem kar przewidzianych w art. 5 ustawy z dn. 31 maja 1921 roku (Dz. U. R. P. № 50, poz. 303).

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu i Handlu:
w z. *Henryk Strasburger*

81.

Rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych

z dnia 31 stycznia 1922 r.

w przedmiocie uchylenia rozporządzenia z dn. 26 listopada 1921 r. o ograniczeniu odpowiedzialności kolei w bezpośredniej komunikacji towarowej między stacjami kolei polskich i austriackich.

Na mocy dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. o tymczasowym przekazaniu Ministrowi Komunikacji prawa wydawania przepisów o przewozie pasażerów, bagażu i towarów oraz ustalania taryf przewozowych na kolejach polskich (Dz. P. P. P. № 14, poz. 152) i w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Przemysłu i Handlu zarządza się co następuje:

§ 1. Uchyla się rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dnia 26 listopada 1921 r. o ograniczeniu odpowiedzialności kolei w bezpośredniej komunikacji towarowej między stacjami kolei polskich i austriackich (Dz. U. R. P. № 95, poz. 702).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą obowiązującą od dnia 1 lutego 1922 roku.

Minister Kolei Żelaznych:
w z. *J. Eberhardt*

Minister Skarbu:
Michalski

Minister Przemysłu i Handlu:
w z. *Henryk Strasburger*